

Van de deken

Willem Bekkers

Gehoorzaamheid en eerbied: crisisverschijnselen

Gehoorzaamheid aan de Grondwet' formuleren we in de nieuwe Advocatenwet waarschijnlijk anders, maar iedereen weet wat daarmee bedoeld wordt. Met eerbied voor de rechterlijke autoriteiten ook, denk ik. Opstaan voor de rechter is symbolisch en een eenvoudige en praktische uiting van eerbied die niets te maken heeft met een 'krampachtige norm- en ritueelversterking', zoals rechter Ingelse betoogt (NRC Handelsblad 8 september jl.).

Sommige rechters voelen zich opgelaten bij dit betoon van eerbied. Dat komt misschien omdat zij nog steeds niet echt gewend zijn aan het feit dat zij als rechter een autoriteit zijn. Althans behoren te zijn. Gezaghebbend. Zo wil de samenleving een rechter zien en dat staat los van de vraag hoe de rechter is als persoon. Degene die zo'n autoriteit niet wil zijn, kan beter geen rechter worden. Iemand die de elementaire beginselen van de Nederlandse rechtsstaat niet onderschrijft, moet geen advocaat worden.

Hoe zou het komen dat de rechtsstaat crisisverschijnselen vertoont? De rechtsstaat is niet statisch, maar eerder een fragiel gegeven. Een abstract cultuurproduct dat telkens weer opnieuw doordacht moet worden in het licht van wat zich aandient. Daarmee verschijnt de advocatuur enerzijds als een ten diepste met de rechtsstaat verbonden institutie die binnen de context van de rechtsstaat bescherming biedt tegen ongebreidelde machtsuitoefening en irrationaliteit. Anderzijds komt de advocatuur naar voren als een culturele verworvenheid die samen met de rechtsstaat door de samenleving beschermd en gereproduceerd moet worden. De advocatuur is dus niet denkbaar zonder een *civic society* die reflecteert op haar eigen bestaansvoorwaarden. Aan de ene kant beschermt de advocatuur, aan de andere kant moet de advocatuur zelf beschermd worden.

Dat roept vooral de laatste tijd vragen op. Hoe vitaal is onze rechtsstaat? Hoe ontwikkelt zich de verhouding *civic society*-rechtsstaat? Wat zijn de aard en de kwaliteit van de maatschappelijke reflectie op die verhouding? En wat betekent dit alles voor de rol, de taak en het functioneren van de advocatuur en de advocaat?

Crisisverschijnselen moeten niet worden ontkend. Ze moeten ook niet worden bestreden met instrumenten en argumenten die tot de crisis aanleiding hebben gegeven. Het lijkt me niet goed als de rechter concludeert: 'Laat die advocaat toch lekker zitten'. Er is alle reden voor de rechter, officier en advocaat om die *civic society* van buiten mee naar binnen te laten kijken. De reacties in de samenleving maakten in de afgelopen weken weer eens duidelijk dat dit de rechter, officier en de advocaat veel te denken geeft.

De Orde van Advocaten zal de komende tijd, te beginnen tijdens het Jaarcongres 2008, vandaag in Den Bosch, laten merken de crisisverschijnselen in de rechtsstaat niet uit de weg te gaan en deze niet te bestrijden met juist die instrumenten en argumenten die mede tot die crisis aanleiding hebben gegeven.

Reageren: vandedeken@advocatenorde.nl

Agenda

steekt er achter de dood een intrige? De benadering van Ross werpt nieuw licht op kwesties die anders onbegrijpelijk blijven. De bijeenkomsten worden gehouden in het Haags Historisch Museum aan de Korte Vijverberg 7 om 12.15 uur, kosten zijn € 10. Men kan zich voor de lezing aanmelden bij het Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7, telefoon 070-36 46 940, info@haagshistorischmuseum.nl.

* DE NIEUWE WET RUIMTELIJKE ORDENING

Op **dinsdag 30 september** organiseert het Centrum voor Milieurecht van de Universiteit van Amsterdam in samenwerking met het Eggens Instituut voor post-academisch onderwijs een wetenschappelijk congres over de nieuwe Wet ruimtelijke ordening. De inwerkingtreding van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening op 1 juli 2008 heeft belangrijke juridische en bestuurlijke consequenties. Doel van dit congres is een behandeling van de kansen en juridische vraagstukken. Tijdens deze dag komen de hoofdlijnen van de nieuwe Wro, de juridische gevolgen voor gemeente, provincie en Rijk en het nieuwe stelsel van grondexploitatie aan de orde. Plaats: KNAW, Trippenhuys, Kloveniersburgwal te Amsterdam. Tijd: 9.00 - 17.30 uur.

* CORPORATE LITIGATION

Op **16 oktober 2008** zal de najaarsbijeenkomst van de

Vereniging Corporate Litigation plaatsvinden, met een moot court over prospectus-aansprakelijkheid. Pleiters zijn R. M. Hermans, L. Spigt, G. H. Gispen en W. J. M. van Aniel. Aanvang bijeenkomst 16.30 uur. Locatie: Rechtbank Amsterdam, Parnassusweg 220, Amsterdam.

Inlichtingen: Mr. drs. D. A. M. H. W. Strik, secretaris van de Vereniging Corporate Litigation, 020 - 71 71 537. corporatelitigation@yahoo.co.uk.

* NIGERIAANSE CRIMINELE NETWERKEN

Op **dinsdag 7 oktober** 2008 organiseert het Centre for Information and Research on Organised Crime (CIROC) een seminar over Nigeriaanse criminele netwerken. De criminele activiteiten waarmee de Nigeriaanse netwerken in verband zijn gebracht variëren van vrouwenhandel tot cocaïnehandel en creditcard-/internetfraude. In het ochtendgedeelte wordt de situatie in Nigeria besproken. Hierbij wordt ingegaan op lokale percepties van mensen op bepaalde vormen van criminaliteit zoals '419'-fraude en corruptie. In het tweede deel van de studiedag: wat is de aard van de criminaliteit van de Nigeriaanse criminele netwerken in Nederland en wat zijn de grote problemen rond controle en opsporing door politie en justitie? Locatie: VU, Angorazaal, De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam. Kosten: € 220. Meer informatie en inschrijving, zie www.ciroc.nl.